

KASVATUSTYÖ

K kaikki luokkatietoiset työläiset käsittävät kasvatustyön merkityksen ja sen välttämättömyyden vallankumoukselliselle työväenliikkeelle. Yleensä kaikki ihmiset, liikkeet, puolueet ja ryhmät, muodostukoonpa ne sitten minkälaisista yhteiskunnallisista aineista hyvänsä ja olkoonpa niiden tarkoituksellinen päämäärä mikä tahansa, ovat tietoisia kasvatustyön välttämättömyydestä ja hyödyllisyydestä. Kapitalistit käyttävät kasvatustyötä, monenlaisine eri keinoineen, hyväksensä, tai toisin sanoen välikappaleena säilyttääksensä valtansa ja vallitsevan järjestelmän.

Kasvatustyötä tehtäessä käytetään monenlaisia keinoja. Sanomalehdet, aikakausjulkaisut, lentolehtiset, kirjaset pienemmät ja suuremmat, puhujat, luennoitsijat, koulut, kirkot y. m., kaikki ne ovat kasvatustyön välineitä. Se, minkälaista kasvatustyötä mikin orgaani tekee, riippuu siitä, minkälaisen aineiden ja tarkoitusten palvelukseen sitä käytetään.

Sanomalehdet ja koulut lienevät tehokkaimpia ja yleisemmin käytettyjä kasvatusvälineitä. Näitä keinoja työläisetkin pääasiallisemmin pyrkivät käyttämään. Tosin työläiset käyttävät myös puhujia. Mutta puhujat eivät tee suurtakaan kasvatustyötä, jos vaan katselemme asioita lähemmin. Puhujat erikoisemmin tekevät vain kiihotustyötä, innostavat toimintaan niitä voimia, jotka sitten huolehtivat yhdellä tai toisella tavalla kasvatustyötä.

Kapitalistit ja niiden puolustajat lainaavat varsin suuren huomion koululaitoksille, ja myös sanomalehdille. Ne kun ovat tärkeimpiä kasvatustyön välineitä. Koululaitokset ovat siinä suhteessa suuresta merkityksestä, että ne ovat tilaisuudessa antamaan ihmisille ensimmäiset opetukset yhteiskunnallisissa kysymyksissä, niin hyvin taloudellisissa kuin valtiollisissakin. Tosin vanhemmat voisivat ohjata lapsiansa ensikäsityksissä. Mutta meidän täytyy kieltämättömästi tunnustaa, että työläisvanhemmat suurimmalta osalta ovat kykenemättömiä antamaan juuri minkäänlaista ohjausta lapsilleen yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Näin ollen työläistenkin lapset tavallisesti jäävät riippuvaisiksi niistä opeista, mitä he saavat porvarillisissa kouluissa.

”Nuorena vitsa väännettävissä,” sanotaan eräässä sananparressa. Ja yhdessä toisessa ikäänkuin jatkoksi edellä olevalle hoksautetaan, että ”minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa.” Nämä sananparret varsin hyvin soveltuvat juuri kasvatus-

työhön. Nuorena täytyisi ihmisiin kylvää ne käsitykset, jotka toivotaan niissä elävän vanhempana. Sen, mitä nuorena oppii, muistaa vanhana. Ja usein kun nuorena ajatukset kiinnitetään harhakäsityksiin yhteiskunnallisissa kysymyksissä, niin vanhempanakin on vaikea niistä vapautua.

Mitä kireämmäksi käyvät luokkavastakohdat yhteiskunnassa, sitä tiiviimmäksi tulee kasvatustyö, nimittäin sellainen, mikä koskee yhteiskunnallisia kysymyksiä. Hallitseva luokka pyrkii tiukasti määräämään, mitä kouluissa opetetaan ja mitä niissä ei opeteta. Nyt jo esimerkiksi tässä maassa huomaamme, että kapitalistiset ainekset tahtovat karsia opetuskirjoista pois kaiken, mikä vaan edes jossain määrin antaa aihetta vallitsevalle järjestelmälle epäedullisten käsitysten kehittymiselle.

Toiselta puolen työläiset joutuvat kiinnittämään huomionsa koululaitoksiin, s. o. sillä tai tällä tavalla taistelemaan vastaan niitä harhakäsitteitä, mitä kouluissa lapsille opetetaan. Tätä tarkoitusta varten

kai ovat työläisten ylläpitämät lasten koulut, iltakoulut ja muut sellaiset, joissa vain nuorille annetaan opetusta.

Vallankumouksellisen työväenliikkeen kasvatustyö suurimmalta osalta kohdistetaan aikuisten piireihin, niihin aineksiin eli työläisiin, jotka ottavat osaa yhteiskunnalliseen tuotantoelämään. Tämäkin kasvatustyö lopullisesti kohdistuu myös nuorukaisiin, lapsiin, mutta tavallaan vasta vanhempien kautta.

Työläisten kasvatustyö on vielä hyvin heikkoa. Mahdollisuudet kun ovat hyvin rajoitetut. Mutta myönnettävästi se on tehokasta, kun pidämme silmällä niitä vaikeuksia, joitten alaisena sitä tehdään. Vallankumouksellisen työväenliikkeen kasvatustyö on tehokasta sen vuoksi, että se on sopusoinnussa kehityksen kanssa ja perustuu materialismiin. Nykyisessä yhteiskunnassa olevat olosuhteet kypsyttävät suosuisan maaperän vallankumoukselliselle kasvatustyölle. Näin jos ei olisi, niin työläisten kasvatustyöllä ei olisi juuri minäkäänlaista merkitystä, sillä niin heikkoa se vasta on.

Porvarillinen käsitys edustaa yksilöllisyyttä, nimittäin se käsitys, mitä porvariston taholta tahdotaan työläisille ja heidän lapsilleen opettaa. Käytännöllisessä elämässä porvarit eli kapitalistit eivät luota yksilökäsitykseen. He ovat materialisteja tuon sanan kokonaismerkityksessä.

Eräs porvarillinen historiankirjoittaja sattuvasti tunnustikin kerran, että "koetin nuoriin mieliin historian opetuksen kautta synnyttää rakkautta ihanteellisiin hyveisiin, isänmaahan, uskontoon ja valtioon."

Niin, juuri noita "hyveitä" kapitalistinen opetus haluaa nuoriin mieliin synnyttää. Kapitalistisen opetuksen summien summa on, että kansan tulee pysyä siinä hurskaassa luulossa, että sen ei tarvitse tehdä mitään muuta kuin olla nöyrä, kuuliainen jumalalle ja esivallalle, kärsiväisenä kantaa elämänsä taakka, vaikka se kuinka raskas olisi, ja tehdä ahkerasti työtä, jos sitä on saatavana. Siinä kaikki, mitä kansan tarvitsee tehdä. Kyllä ne "paremmat ja viisaammat" johtavat edistystä siihen suuntaan, että köyhäkin kan-

sa joskus tulevaisuudessa saa paremmat olosuhteet.

Työläisten kasvatustyö, vallankumouksellisten työläisten nimittäin, sitävastoin tähtää olosuhteiden parantamiseen ja vallitsevan järjestelmän hävittämiseen. Tuo vallankumouksellinen perustus täytyy aina kuvastua työläisten kasvatustyössä. Jos se häviää, niin kasvatustyö on menettänyt merkityksensä siinä mielessä, että se olisi joukkojen kasvatustyötä. Työläisten kasvatustyön tarkoitus ei ole, eikä saa olla se, että se kehittäisi yksilöitä, jotka siten voivat myydä tietojansa ja taitojansa työnantajille mahdollisimman suurista hinnoista. Työläisten kasvatustyö kyllä kehittää yksilöitä, mutta vaan siinä tarkoituksessa, että näitä yksilöitä voidaan käyttää yhteisetujen mukaisiin tarkoituksiin ja tehtäviin.

Mutta ennen kaikkea työläisten kasvatustyö tähtää suurten joukkojen kasvattamiseen. Sikäli kun se joutuu yksilöitä kehittämään ja kasvattamaan, se tekee sen vain joukkokasvatukselle edellytyksenä, s. o. että nämä yksilöt ovat joukkokasvatuksessa välikappaleita. Vallankumouksellisten työläisten kasvatustyö perustuu joukkotyöskentelyyn, jossa kaikki liikkeen mukana olevat ovat tavallaan kasvatustyön tekijöitä. Kun lehtiasiamies yrittää saada työläisten sanomalehden tai julkaisun kaupaksi sellaiselle työläiselle, joka ei vielä ole sen lukija, niin hän tekee kasvatustyötä osaltansa. Kun työmaalähetti yrittää saada uuden jäsenen järjestöön, niin hän tekee kasvatustyötä. Kun työläinen menee iltamiin, jotka pidetään kasvatustyön hyväksi, tai sellaisen orgaanin hyväksi, joka on vallankumouksellisen työväenliikkeen palveluksessa, niin hän ovirahan maksaessaan jo tavallaan tekee osansa yhteisessä kasvatustyössä. Kun työläinen työmaallaan, kotonaan tai kylässä, puhuu toiselle työläiselle vallankumouksellisen työväenliikkeen merkityksestä ja mahdollisuuksista, niin hän tavallaan tekee kasvatustyötä, vaikka me yleisemmin ehkä sanomme sitä agitatsioonityöksi.

Meillä, jotka kannatamme industrialistista unionismia — sen kautta tai avulla

pyrimme yhteiskunnalliseen vallankumoukseen — on tässä maassa oma oppilaitoksemme, Työväen-Opisto. Se alkaa taas pian lukukautensa. Sinne olisi saatava mahdollisimman monta oppilasta.

Myönnettävästi vain harvat työläiset, perin harvat verrattuna koko työväenluokkaan, voivat päästä edes yhdeksi lukukaudeksi tähän oppilaitokseemme. Mutta mitä useamman me sinne saamme, sitä tehoisammaksi käy joukkokasvatuksemme. Olisi kerrassaan väärin jos ajattelisimme, että "todellisen hyödyn olemme saaneet vain niistä, jotka opistomme avulla ovat kehittyneet puhujiksi ja kirjoittajiksi." Todellisuudessa olemme hyötynneet kaikista niistä, jotka ovat opistollamme oppia itselleen saaneet, ottamatta lukuun ehkä harvoja poikkeustapauksia. Eihän ole

"niin puhdasta nisupeltoa, ettei siitä rikkaruohoa seasta löytyisi."

Terveen ja henkevän työväenliikkeen kaikki jäsenet ovat tavallaan kasvatustyön tekijöitä — opettajia, sillä ne yrittävät saada uusia jäseniä liikkeensä mukaan. Kaikki ovat ja kaikkien täytyy olla agitaattoreita, jos käyttäisimme tuota "kapitalisteille "mieluisia" sanaa. Kaikki ottavat osaa yhteiseen kasvatustyöhön silloin kun he jotain tekevät liikkeensä tai järjestönsä edistämiseksi. Ja kaikki ottavat osaa yhteiseen kasvatustyöhön silloinkin kun he harjoittavat itseopetusta, lukevat lehtiä, julkaisuja ja kirjoja, joissa käsitellään yhteiskunnallisia kysymyksiä vallankumouksellisen työväenliikkeen näkökannalta.

Englanti Tiheimmin Asuttu Maa Maailmassa

Englanti ja Wales muodostavat yhdessä tiheimmin asutun maan maailmassa, sen raportin mukaan, minkä Englannin hallitus on juuri julkaissut edellisen ja tulevan sensuksen keskiväliltä. Vuodelta 1921 olevat numerot osoittavat siellä olevan 250,6 henkilöä neliökilometrillä, verrattuna 61,0 Skotlannissa ja 152,7 Yhdistyneessä Kuningaskunnassa, joka käsittää Englannin, Skotlannin ja Walesian. Belgia on lähin kilpailija tiheimmin asutun maan kunnipaikasta. Siellä on 245,2 asukasta neliökilometriä kohden ja Hollanti on kolmannella sijalla, siellä on 200,7 asukasta neliökilometrillä. Japanissa on 151,3 asukasta neliökilometrillä ja sodanjälkeisessä Saksassa 125 asukasta neliökilometrillä. Nämä ovat ainoat maat, ilmoittaa Lontoon "Economist" lehti selostaessaan hallituksen väkilukutilastoja, joissa on yli 100 asukasta neliökilometrillä. Asutuksen tiheys on säännöllisesti lisääntynyt sitten yhdeksännentoista vuosisadan alun ja tätä lisäystä on seurannut vastaava lisäys maan kaupunkilaistumisessa. S. t. s. alati suureneva osa väestöstä asuu kaupungeissa. V. 1921 maan asukkaista 79,3 prosenttia oli kaupungeissa, verrattuna 78,1 prosenttiin v. 1911, 77 prosenttiin v. 1901 ja 72 prosenttiin v. 1891. Maassa on nyt kaksitoista sellaista kaupunkia, joissa on yli neljännesmiljoonaa asukasta ja niissä asuu 25,5 prosenttia maan väes-

töstä, 34 sellaista kaupunkia joiden asukasluku vaihtelee 100 tuhannesta neljännesmiljoonaan ja niissä asuu 13,6 prosenttia maan väestöstä, 55 sellaista kaupunkia, joiden väkiluku vaihtelee 50 tuhannesta 100 tuhanteen ja joissa asuu 10,2 prosenttia maan asukkaista ja 157 sellaista kaupunkia, joiden asukasluku vaihtelee 20 tuhannesta 50 tuhanteen ja niissä asuu 13,1 prosenttia maan väestöstä.

Englannin ja Walesin asukasluku on nyt 37,886,699, joista on 18,075,239 miestä ja 19,811,460 naista. Naisia on nyt väestössä suhteellisesti enemmän kuin koskaan ennen.

Ihmisiä on myös Englannissa säännöllisesti jatkunut. Keski-ikä v. 1921 oli 30,6 vuotta verrattuna 28,6 vuotena 1911 ja 26,2 vuotena 1901.

Vaikka maan koko väkiluku on nyt suurempi kuin koskaan ennen, niin sittenkin väenlisäys vuosien 1911 ja 1921 välillä, joka oli 1,810,006 oli pienin kahden sensuksen välillä sitten Napoleonin sotien ja prosenteissa väenlisäys oli vain 4,93, ollen se pienin, mitä maassa tunnetaan.

Väenlisäyksen hidastumisen on aiheuttanut sota kohottamalla kuolevaisuutta ja alentamalla syntyvääsyttä, sillä vaikkakin syntyvääsyys olikin alkanut aleta ja se oli hyvässä määrässä alenemassa v. 1914, sota suuresti lisäsi sitä.